

KPSS EĞİTİM BİLİMLERİ TÜRKİYE GENELİ

**DENEME
SINAVI**

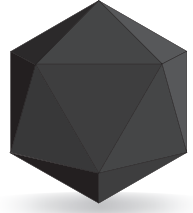
**KONU ANALİZLİ
SORU ÇÖZÜMLEME
TEKNİĞİ KİTAPÇIĞI**

© COPYRIGHT AYMIR YAYINEVİ

Yayın Hakkı

Bu kitabın her türlü yayım hakkı Aymir Yayın Basım Dağıtım
Ltd, Şti'ye aittir.

Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat
Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile
olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel
ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

1. **Denge**, görsele göz tarafından algılanan ağırlığı ile alakalıdır. Öğretmen de derste deste kavramını öğretirken iki görsel yerleştirmiş, görseller farklı olmasına rağmen ağırlıkları birbirine yakın olduğu için informal dengeyi kullanmıştır.

Cevap: C

2. Materyaller hazırlanırken öncelikle öğretim programına, sonra hedef-kazanımlara, ardından öğrenci düzeyine ve en son öğrenciye göre hazırlanarak hiyerarşik bir yapıda ele alınır.

Öğretmen, öğrencilere edindirmek istediği özelliklere yani hedeflere uygun davranmış, bundan sonra öğrenci düzeyine uygun davranmalıydı; ama seçeneklerde verilmediği için doğru seçenek öğrenciye görelilik olmalıdır.

Cevap: C

3. **Materyallerde renk ögesinin kullanımına ilişkin olarak;**

- A) Büyük yaş grubu öğrencilerinde görsele renk kullanılırken daha çok pastel renkler tercih edilmelidir. **(Doğru)**
- B) Materyallerde gerçek yaşamla ilişki kurmak amaçlı gerçeğiyle uyumlu renkler tercih edilir. **(Doğru)**
- C) Renkler materyallerde benzerlik ve farklılıkların ortaya konmasını sağlar. **(Doğru)**
- D) Görsel bir materyalde gözün bir objeden başka bir objeye geçişi renkle sağlanabilir. **(Doğru)**
- E) Yazı tahtasında renk kullanılırken maksimum üç renk tercih edilmelidir. **(Yanlış; çünkü yazı tahtasında maksimum "4" renk kullanılır. Konu başlığı, alt başlık, yazı ve vurgulamak amaçlı.)**

Cevap: E

4. **Simülasyon Benzetim Yazılımları**

Bir sistemi temsil edebilecek bir model oluşturma işlemine simülasyon denir. BDÖ simülasyon yazılımları, ihtiyaç duyulan bazı öğelerle gerçek bir olayı veya hayali bir olayı temsil ederek tasarlamayı sağlar. BDÖ simülasyon yazılımları, öğrenciye karar vermeyi ve verdiği kararların sonuçlarını görmesini sağlamaktadır. Bu şekilde simülasyon yazılımları kullanıcıya olayların olumlu ve olumsuz yönlerini göstererek tecrübe sahibi olmasını da sağlar.

Uçak uçuş simülatörlerinde, seyahat simülatörlerinde, tıbbi simülatörlerinde simülasyon yazılımları yaygın olarak kullanılmaktadır.

Özellikle öğrencilerin kavramakta güçlük çektikleri konuların öğretilmesinde simülasyon yazılımları kullanılmalıdır. Örneğin, laboratuvar yapılamayan tehlikeli deneylerin, simülasyon yazılımlarıyla gerçekleştirilebilir.

Cevap: E

5. **Hizalama ilkesi:** Görsel materyallerin daha kolay algılanmasında, öğeler arasında kurulan ilişkilerin daha rahat anlaşılmasında önemli rol oynar. Materyal içinde düzenli bir şekilde yerleştirilmiş öğeler öğrenmede de kolaylık sağlar. Materyalde hizalama kullanımı sırasında, öğeler arası hizalamanın yanı sıra tüm öğelerin materyale göre hizalanmasına da özen gösterilmelidir. Türkçe dersi öğretmeni metni düzenlemede bilgileri sayfanın alanına uygun yerleştirmede hizalama ilkesine aykırı davranışları söyleyebilir.

Cevap: C

6. 1. Davranışın sürekli tekrarlanması (kronik kendine zarar verme davranışı)
2. Kişinin kendine zarar vermeden önce gerilim duygusuna sahip olması,
3. Fiziksel acıyla beraber rahatlama, zevk alma veya hoşuna gitme duygusunun yaşanması,
4. Utanma ve sosyal olarak damgalanma korkusu karşısında kendine zarar vermenin izlerini ya da kanı gizlemeye çalışma, bu tip davranışları sergileyen bir öğrenci kendine zarar verdiği aşıkardır. Bu nedenle bu durumu çözerken kendi uzmanlık alanı olmadığı için, işin uzmanından yardım almalı, rehberlik servisine sevk etmelidir.

Cevap: D

7. **Türkçe dersi öğretmeni Bahar, "Sözcükte Anlam" ünitesini işlerken,**

- I. Konuyla ilgili bir fıkra anlatmış,(**Farklı bir uyarıcı olduğu için dikkat çekmedir.**)
II. Çocuklar şimdi eş anlamlı ve zıt anlamlı kelimeleri birbirinden ayırt edebilmeyi edineceksiniz,

gibi etkinliklere yer vermektedir.(**Dersin sonunda öğrencilerin edineceği davranışı söylediği için hedeften haberdar etmedir.**)

Cevap: E

8. **Tepkisel yaklaşım** davranışçı ekole dayanır. Dışarıdan verilen uyarıcılar karşısında gösterilen tepkilere gösterilen yaklaşım ödül-ceza anlayışı şeklindedir. Öğretmeninde öğrencilerini istediği duruma uymadıkları için cezalandırdığı görülmektedir.

Cevap: A

9. **Sunamayan öğretmenin** alan bilgisi vardır; ama meslek bilgisi yoktur. Yani yöntemleri bilmez, ortamı, materyali nasıl kullanacağını bilmez. Bu nedenle uygun olmayan bir öğretmen rolüdür.

Cevap: A

10. Sınıf kuralları oluşturulurken açık, anlaşılır ve net olmalıdır. Yani kural cümleleri hedef gösterici nitelikte olmalıdır. Materyalleri yerine değil; dolaba koyalım gibi açıklayıcı bir dille ifade edilmelidir.

Cevap: E

11. Programın değerlendirilmesi (sınanması), bir programın güçlü ve etkili olup olmadığına karar verme sürecidir. Bu aşamada program değerlendirmenin ne olduğunun ötesinde ne olmadığını sorgulamak gerekir. Program değerlendirme, programın ihtiyaçları karşılama düzeyini belirlemek amacıyla hedeflere ne kadar ulaşıldığını gösterir.

Cevap: D

12. **Yeniden kurmacılık (Yapılandırmacılık):**

- Sosyal reformlar eğitim aracıyla sağlanır.
- Toplumsal değişimde temel sorumluluk okulundur. (Okul, toplumsal gelişimin merkezidir.)
- Programlarda temel öge "hedefler"dir ve hedef toplumu yeniden düzenlemek amacıyla taşır.
- Eğitim yeni bir toplumsal düzen yaratmalıdır.

Cevap: B

13. **Sarmal (spiral/ helezonik):** İçerikte bulunan bütün konular, süreklilik ilkesi gereği yeri geldikçe tekrarlanır. Her tekrar birbirinin aynısı değildir; bu tekrar konuyu sürekli derinleştirip genişleterek ele alır.

Mantıksal (lojik) yapı: Konular anlamlı bütünlükler oluşturacak ve birbirini tamamlayacak biçimde kolaydan zora, basitten karmaşığa doğru düzenlenmelidir.

Cevap: C

14. Verilen ifadeleri incelediğimizde;

- Fiziksel etkinliklerde eşli ve grup çalışmalarına katılmaya istekli olur. (**Duyuşsal hedef alanı**)
- Fiziksel etkinliklerde kullanılan araç-gereç ve malzemeleri amacına uygun kullanır. (**Bilişsel veya Psikomotor hedef alanı**)
- Fiziksel etkinlikler içerisindeki farklı rolleri tanıır. (**Bilişsel hedef alanı**)

Cevap: E

15. Uygulamadaki program; resmi programda yer alan konuların hayata geçirilen bölümü, pratiğe dökülmüş, somutlaştırılmış halidir. Uygulamaların yazılı olarak buldukları yer planlardır. (Programın esneklik özelliğinden dolayı öğretmenler planlarına öğrenci ihtiyaçlarına göre yeni hedefler veya konular ekleyebilirler.)

Cevap: A**16. Verilen öncüller incelendiğinde;**

- I. geçen yıl hazırlayıp güvenilirliğini çalıştığı aynı konuyu ölçen testle karşılaştırmış: Bu yöntem hazırladığı A testinin geçerliği hakkında bilgi verir.
- II. A testini sınıfa farklı zamanlarda iki kez uygulaması güvenilirliği artırmak için değil, güvenilirliği belirlemek için kullanılan test tekrar test yöntemidir.
- III. uygulamalar sonucunda testteki soru sayısını arttırması testin duyarlılığını yani güvenilirliğini arttırmaya yöneliktir.

Cevap: C

17. Norm dayanaklı da denilen bağıl değerlendirmede, gruba göre değişen önceden belli olmayan bir sınır kullanılmaktadır. Duygu'nun ve Barış'ın okulunda önceden kesin, net belli olan puan sınırı, soru sayısı sınırı ile mutlak değerlendirme yapılmaktadır. İrem'in okulunda ise puan sıralamasına dayalı, önceden belli olmayan, grubun başarısına göre değişen bağıl ölçüt ile norm dayanaklı değerlendirme yapılmaktadır.

Cevap: A

18. Özelliklerin benzer olanlarını bir araya getirme işi sınıflama ölçeğine göre yapılır. Lise, öğrencileri okudukları bölümlere göre sınıflamıştır. Bu bölümlerin kendi aralarında bir üstünlük bulunmamaktadır.

Cevap: E

19. Ünite sonlarında kazanımların edinilmesine dönük yapılacak değerlendirmeler biçimlendirici, programdaki kazanımların kritik olanlarının değerlendirilmesi değer biçmez.

Cevap: B

20. Cevapların çözümlerinin değil de, optiğe kodlananların dikkate alınması, optik ile kodlama yaptırılarak puanlama yapılması yapılan işlemin objektifliğini yani puanlama güvenilirliğini artırır. Sadece çözümler dikkate alınması, öğrencilerin yazılarının okunaklı olup olmaması, ifade biçimleri vb. özellikler güvenilirliği olumsuz etkiler.

Cevap: D

21. Ortalamaların yakın olması sınıfların genel olarak başarı düzeylerinin benzer olduğunu gösterir. Fakat puanların yakınlığının farklı olması sınıfların farklılaşma açısından farklı olduklarını ifade eder. Puanların farklılaşmasını standart sapma veya varyans en iyi gösteren ölçülerdir. Soruda bu değerler verilmediği için mod üzerinden yorum yapmak gerekir. Çünkü çift modlu dağılımlarda farklılaşma tek modlu dağılımlardan daha yüksektir. Seçeneklerde verilen sınıf grafiklerine göre, İngilizce öğretmenin en zorlanacağı sınıf çift modlu olan D seçeneğindeki sınıftır. Farklılaşmanın yüksek olduğu gruplarda, farklı düzeylerden öğrenciler olduğu için öğretmen ders anlatırken zorlanır. Farklı birçok yöntem teknik kullanmak zorunda kalır.

Cevap: DL
İ
D
E
R
Y
A
Y
I
N
L
A
R
I

22. Hazırlanan testin ilk iki sorusu kavram yanılgılarını tespite yönelik olduğu için, kazanımların edinilme düzeyi ile ilişkilidir ve testin kapsam geçerliği hakkında bilgi verir. Son (üçüncü) soru formatı ile öğretmen, öğrencilerin bilişsel düşünme süreçlerini yani soyut bir özelliği incelemek istemektedir. Bu tarz bilgi almaya dayalı uygulamalar yapı geçerliği hakkında bilgi veren cevaplayıcı görüşmesi yöntemidir.

Cevap: C

23. Verilen maddenin açıklama kısmındaki bilgiler maddenin çözümü ile ilişkili değildir. Bu şekilde açıklama ve madde kökündeki tüm bilgiler maddenin çözümü ile ilişkili, maddenin çözümüne dönük olmalıdır.

Cevap: B

24. Yapılandırmacı anlayışı temel alan öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme, öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alan, öğrencilerin bilgilerini sadece testler ile değil farklı ölçme yöntemleri ile ölçebilen, hem öğrenme sürecini hem de sonucu ölçen ve değerlendiren uygulamalardır. Fakat konuları ve üniteleri değil öğrenciyi merkeze alan, bilgiye öğrencinin ulaşmasını temel alan ölçme ve değerlendirme uygulamalarını içermektedir.

Cevap: E

25. Davranışların gözlenip varlığını-yokluğunu, yapılıp-yapılmadığını belirlemek amacıyla kullanılan “evet” “hayır”, “var” “yok” şeklinde yazılı listelere kontrol listeleri adı verilmektedir.

Cevap: E

26. Tabloya göre seçenekleri incelediğimizde;

	A	B	C	D	E	Toplam öğrenci sayısı
Üst grup	1	4	7	10	3	25
Alt grup	12	4	6	2	1	25

A) Doğru cevap B seçeneği olursa, madde en yüksek ayırt edicilik değerini alır. Ayırt edicilik hesaplanırken üst grupta doğru yanıtlayanlardan alt grupta doğru yanıtlayanlar çıkarılır ve tek grubun kişi sayısına bölünür. Bu işlemi yapınca B seçeneğinde üstte ve altta yanıt veren kişi sayısı eşit olduğu için sonuç “0” çıkar. Bu yüzden en ayırt edici madde olamaz. Seçenek yanlıştır.

B) Maddenin A seçeneği iyi işleyen bir çeldiricidir. İyi işleyen bir çeldirici üst grup tarafından az, alt grup tarafından çok işaretlenmiş olmalıdır. A seçeneği bu kurala uyduğu için seçenek doğrudur.

C) Doğru cevap C seçeneği olursa, kolay bir madde olur. Maddenin kolay olup olmadığını güçlük hesaplayarak kontrol ederiz.

Madde güçlüğü: (üst grupta yanıtlayanlar+alt grupta yanıtlayanlar)/tablodaki toplam öğrenci sayısı: $(7+6)/25+25= 0,26$ soru zordur. Seçenek yanlıştır.

D) Doğru cevap D ise, soru alt düzey bir davranış ölçmektedir. Madde analizine bakılarak maddenin hangi düzeyde davranışı ölçtüğü belirlenemez. Seçenek yanlıştır.

E) Maddenin en iyi işleyen çeldiricisi E seçeneğidir. Bir seçeneğin en iyi işleyen çeldirici olması için öncelikle, iyi işleyen bir çeldirici olması gerekir. İyi işleyen bir çeldirici üst grup tarafından az, alt grup tarafından çok işaretlenmiş olmalıdır. E seçeneği bu temel kurala uymadığı için en iyi çeldirici olamaz. Seçenek yanlıştır.

Cevap: B

27. Öğrencinin bağıl başarısını yorumlamak için z puan hesaplanır.

z puan: (öğrencinin puanı – aritmetik ortalama) / standart sapma

Türkçe: (80-50)/5: 6

Matematik: (80-60)/5: 4

Fen ve teknoloji: (70-50)/10: 2

İngilizce: (65-65)/15: 0

Sosyal bilgiler: (80-70)/10: 1

z puanı en düşük olan ders öğrencinin bağıl başarısı en düşük olan ders İngilizce dersidir.

Öğrencinin mutlak başarısının yorumlanmasında, öğrencinin sınavdan aldığı puana bakılır. Mutlak başarısı sınav puanı en düşük olan İngilizce dersidir.

Cevap: A

29. Kalıtımın en fazla etkili olduğu gelişim alanı, fiziksel gelişimdir. Sosyal gelişim çevre etkisi ile ilgilidir. Gelişim içten dışa doğru olduğu için Bebeklik döneminde, sinir sistemi merkezden uçlara, içten dışarıya doğru bir gelişim seyri izler. "Ergenlik döneminde kazanılan ikincil cinsiyet özellikleri doğrudan üremeye ilişkilidir." ifadesinin yanlış bir ifade olduğu görülmektedir. Çünkü ikincil cinsiyet özellikleri, erinlik döneminde görülen doğrudan üremeye ilişkilili olmayan, birincil cinsiyet özellikleri ise ergenlik döneminde görülen ve doğrudan üremeye ilişkilili olmayan özelliklerdir. Ergenliğe hazırlık dönemi olarak görülen erinlik döneminde kısa süreli görülen fizyolojik değişiklikler ikincil cinsiyet özellikleridir. Örneğin; erkeklerde omuzların kızlarda kalçaların genişlemesi, sivilcelerin çıkması, ses tonunun değişmesi gibi özelliklerdir. Ergenlik döneminde ise doğrudan üremeye ilişkilili olan özellikler ortaya çıkar ve bunlar birincil cinsiyet özellikleridir. Örneğin; cinsel organlarda gelişme, kızlarda yumurtalık, kilitoris, rahim ve vajina, erkeklerde ise testis, sperm üretme, penis gibi.

Cevap: B

28. Olgunlaşma; vücut organlarının kendisinden beklenen fonksiyonu yerine getirebilecek düzeye gelmesi için, öğrenme yaşantılarından bağımsız olarak kalıtımın etkisiyle geçirdiği biyolojik değişimdir. Soruda flüt çalabilecek düzeye ulaşan çocuğun gerekli olgunluk düzeyine ulaştığına vurgu yapılmaktadır. Olgunlaşma öğrenmenin gerçekleşmesi için ön koşuldur ancak öğrenme için tek başına yeterli değildir. Yani bir çocuk gerekli olgunluk düzeyine sahip olsa da, hazırbulunuşluğu yoksa öğrenme gerçekleşmez. Çocukların gerekli olgunluk düzeyinin yanında ayrıca ön bilgi, ilgi, istek gibi özelliklere de sahip olması gerekir. Bu nedenle gerekli olgunluğa ulaşan birisi, hazırbulunuşluğu yoksa öğrenemez.

Cevap: E

30. İskele tekniği: Vygotsky'ye göre öğrenme; bir çocuğun öğretici ile etkileşimi sonucunda olur, ilkesine dayanır. Öğrenci öğrenmelerinin, öğretmen kontrolünde yapılmasını sağlayan bir tekniktir. Buna göre öğretmen, davranışı basitten karmaşığa olacak şekilde aşama aşama çocuğa kazandırır ve her aşamada ona dönüt vererek destek olur. Soruda babanın oğluna kravattı bağlamayı öğretmek için uyguladığı teknik, oğluna her aşamada yardımcı olduğu için iskele tekniğidir. Bu nedenle cevap Vygotsky ve iskele tekniği olmalıdır.

Cevap: B

L
İ
D
E
R
Y
A
Y
I
N
L
A
R
I

31. Yapaycılığın diğer bir boyutunda ise, çocuğun gerçekte yaşanmayan olayları gerçekte yaşamıyormuş gibi algılamasıdır.

Örneğin, televizyonda izlediği programı o anda gerçekte yaşamıyormuş gibi algılar.

Cevap: C

32. Bireylerin kalıtsal özellikleri ve çevre ile olan yaşantıları farklı olduğu için gelişim bireylere göre farklılıklar gösterebilir. Bazı çocuklar 12 aylık olduğunda konuşmaya başlarken, bazıları 15 aylık olduğunda konuşabilir. Annenin iki kızından belli yaşlarda ulaşmış olduğu gelişimsel özelliklerin aynısını, kendisi de o yaşlara gelince göstermesini beklemesi bireysel farklılıkları göz ardı ettiğini gösterir.

Cevap: D

33. Araçsal amacın (Saf çıkarıcı) temel özellikleri;

- Bireycilik ve karşılıklı çıkara dayalı bir düşünme biçimi görülür.
- Kurallara kişinin çıkarına hizmet ediyorsa, ihtiyacını karşılıyorsa uyulur.
- Birey çıkarı için uygun olan kurallara uyar.
- Sen bana yardım et ben de sana düşüncesi hakimdir.
- Karşılıklı çıkar ilişkilere yön verir.
- Temel güdü gereksinimlerin karşılanmasıdır.
- Önemli olan diğerlerinin değil her koşulda bireyin ihtiyaçlarıdır.

Buna göre soruda annesi başının çok ağrıdığını söylediğinde ve bu günlük barı müziğin sesini kısar mısın dediğinde Rüzgar'ın, "Ayyy anne ben yüksek sesle müzik dinlemeden kendime gelemiyorum. Kusura bakma sesi kısamam." demesi kendi isteklerini önemseydiği için saf çıkarıcı eğilime örnektir.

Cevap: B

34. Piaget'e göre, 2 yaşın altındaki çocukların kuralları yoktur. 2-6 yaş arasındaki çocuklar ise kuralların farkındadırlar ancak kuralların ne amaçla konulduğunu ve onlara neden uymak gerektiğini anlayamazlar. Bu nedenle ilk 5 yıl **ahlak öncesidir**. İşlem öncesi döneme karşılık gelen bu aşamada çocuk aynı zamanda benmerkezliliğin etkisi altındadır.

Ahlaki gerçekçilik	Ahlaki özerklik
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çocuk ahlaki yargılarda dışa bağımlıdır. ➤ Kurallara herkes uymalıdır. ➤ Kuralların değişmezliğine inanılır. ➤ Otoriteye kusursuz uyulur. ➤ Davranışların temelinde cezadan kaçmak ve ödüle ulaşmak vardır. ➤ Davranışların sonuçları önemlidir, niyet dikkate alınmaz. (objektif sorumluluk) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çocuğun ahlaki değerleri görelilik kazanır. ➤ Kuralların değişebilirliğine inanılır. ➤ Niyet önemlidir. (subjektif sorumluluk) ➤ Birey için özgürlük, adalet, eşitlik gibi kavramlar önem kazanır.

Buna göre soruda elindeki tabakta bulunan tüm çerezleri kolu çarptığı için yere döken bir çocuğun birkaç çerezi yere atan çocuğa göre daha çok cezayı hak ettiğini düşünen Mert ahlaki gerçekçilik döneminde. Bu dönemde bulunan bir birey ise Piaget'in bilişsel gelişim kuramına göre somut mantıksal düşünme biçimi görüldüğü için somut işlemler döneminde.

Cevap: D

35. Freud yapısal kişilik kuramında üç temel öğeden söz etmektedir.

İd	Ego	Süperego
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Doğuştan gelen yapımızdır. ➤ Cinsellik ve saldırganlık kaynağını buradan alır. ➤ Haz ilkesine göre hareket eder. ➤ Birincil süreçlere göre işler. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kişiliğin akılcı ve mantıksal yönünü oluşturur. ➤ Gerçeklik ilkesine göre hareket eder. ➤ İd ile dış dünya arasında denge öğesidir. ➤ İkincil süreçlere göre işler. ➤ Savunma mekanizmalarını kullanır. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çocuğun anne ve babasından, diğer insanlardan öğrendiği toplumsal kuralları, gelenekler, görevler, vicdan ve ahlak kurallarını kapsar. ➤ Ahlak ve kusursuzluk ilkelerine göre işler.

İd doğuştan gelen tarafımız olduğu için idin istekleri yok sayılamaz ve kişiliğin ilk oluşan kısmı da bu nedenle iddir.

Cevap: D

36. Bireyin sıkıntısını ruhsal belirtilerle ifade etmek yerine vücudun farklı yerlerinde farklı yakınmalar ortaya koymasına bedenselleştirme denir. Soruda Cemre'nin vücudunda çıkan kırmızı lekelerin fizyolojik olarak kaynağının belirlenmemesi bu durumun psikolojik kaynaklı olduğunu göstermektedir. Bu durum bedenselleştirmeye örnektir.

Cevap: C

37. **Gölgeli Kimlik:** Ergenin, ailesinin baskı ve zorlaması altında istemediği alanlara yönelmesidir. Örneğin, baskı altında istemediği bir mesleği seçmek; istemediği bir eğitsel alanı seçmek gölgeli kimliktir. Baskı altında belirli bir yaşam felsefesine göre davranmak zorunda bırakılmak da gölgeli kimliktir.

Başarılı Kimlik: Başarılı (Olumlu) kimlik statüsündeki bir birey, rol karmaşasını başarıyla tamamlamıştır. Yani rol karmaşasının sonunda kendine özgü bir değerler sistemi edinmiş, mesleğini belirlemiş, bir yaşam felsefesi oluşturmuştur. Bu süreci bağımsız tercihleri doğrultusunda tamamlamıştır. Bu bireylerin daha önceki psikososyal gelişim dönemlerindeki güven, özerklik, girişimcilik ve başarı gibi ihtiyaçları karşılanmıştır. Başarılı kimlik statüsündeki bir birey, bağımsız seçimler yapabilir, sorumluluklarını üstlenebilir, iç denetimle davranır.

Buna göre soruda Şeref önce ailesinin zorlamalarıyla tercih yapmak zorunda kaldığı için gölgeli, daha sonra da kendisine uygun bir seçim yaptığı için da başarılı kimlik statüsüne örnektir.

Cevap: C

38. Rehberlik hizmetlerinde danışman danışanla ilgili bilgilerin gizliliğini korumakla yükümlüdür; fakat bazı durumlarda (intihar, şiddet, boşanma, cinsel taciz, uyuşturucu kullanımı, vb.) gerekli kurum, kuruluş ve kişilerle iletişim kurulabilir. Buna göre cinsel tacize uğradığını anlatan öğrencinin önceden haberdar edilerek bu durumun ilgililerle görüşülmesi gizlilik ilkesine aykırı bir durum değildir.

Cevap: C

39. Bağdaşım düzeyinin yüksek olabilmesi için bireyin seçimleri ile diğerlerinin seçimleri arasında tutarlılığın yüksek olması gerekir. Buna göre N'nin uyma sayısı 7'dir; en yüksek uyum sayısına onun sahip olmasından dolayı bağdaşım düzeyi en yüksek olan N'dir. Sınıfta uyum sayısı olmayan tek kişi vardır. O da K'dır.

Cevap: E

40. Öğüt verme, tehdit etme, sen dili kullanma, eleştirme, yargılama, suçlama, eleştirme, yargılama, suçlama, öz saygıyı zedeleme, pasif dinleme, ahlak dersi verme, teselli etme, emretme, hükmetme, ad takma, gülünç duruma düşürme gibi durumlar iletişim engeli oluştururken, bireyin kendisini ifade etmesine fırsat veren ortamlar yaratmaya çalışmak iletişim engeli içermemektedir.

D seçeneğinde, "Bağırmeden önce onu beraber arayalım mı?" sözü bireyin kendisini ifade etmesine fırsat verdiği ve suçlayıcılık içermediği için iletişim engeli değildir.

Cevap: D

41. İnsancıl yaklaşıma göre, her öğrenci insan oluşu nedeniyle değerlidir, bireye verilen bu değer temeli nedeniyle onun ortaya koyduğu davranışlar değil bizzat bireyin kendisidir. Bu yüzden bireye koşulsuz kabul, empati ve saygı ile yaklaşılmalıdır. Koşulsuz kabul, empati ve saygı bireyin potansiyelinin ve olanaklarının farkına varmasına ve sağlıklı kararlar alıp, uygun seçimler yapmasına katkı sağlar. "Öğretmenin tavırlarını çok büyütüyor olabilir misin?" ifadesi, empatinin olmadığı ve koşulsuz kabule aykırı bir davranıştır.

Cevap: B

42. Öğrencilerin not alırken dikkat etmesi gerekenler:

- Önemli noktalar diğerlerinin içinden yakalanmaya
- çalışılmalıdır.
- Dersi dinleme ve not alma arasında bir denge
- sağlanmalıdır.
- Tüm sözcük ve cümleleri yazmak yerine kısaltmalar
- kullanılmalıdır.
- Anlatılanlar kendi cümleleriyle ifade edilmelidir.
- Anlaşılmayan yerler sorulmalı ve açıklığa kavuşturulmalıdır.
- Önemli olabilecek uyarılar not alınmalıdır.
- İlk günden itibaren düzenli bir şekilde not tutulmalıdır.
- Not almak için uygun bir yer seçilmelidir.
- Tutulan notlar kısa zamanda gözden geçirilmelidir.

Cevap: E

43. Yetkinlik beklentisi, bireyin belirli bir davranışı başlatma, sürdürme ve tamamlama konusunda, bir başka deyişle hedefine ulaşmadaki inancıdır. Bu durumda, yetkinlik beklentisi bireyin ne kadar gayretli olacağını, engelleri aşma konusunda ne kadar çaba göstereceğini etkiler. Yetkinlik beklentisi, bireylerin kariyer seçimini etkileyen önemli faktörlerden biridir. Çünkü belli bir mesleği seçmek ve mesleki hedefe ulaşmak için kişinin kendisine güvenmesi gerekmektedir.

Cevap: C

44. Bireyin anlaşıldığı duygusunu yaşaması için onunla empati kurulması gerekir. Tuğçe'nin, öğretmeninden ek kaynak istemesi fakat öğretmeninden karşılık almaması sonucu kızgın olduğu görülmektedir. Bu nedenle öğretmenin Fatma'ya "Öğretmeninden ek kaynak istemene rağmen öğretmeninden olumlu cevap alamadığın için kızgınsın." demesi, onun anlaşıldığı duygusunu yaşamasını sağlar.

Cevap: C

45. Kriz yönelimli rehberlik yardımı, daha çok beklenmedik bir biçimde ortaya çıkan (acil durumlarda) ve hemen müdahaleyi gerektiren problem durumlarında sunulur. Saldırganlık ve şiddet gibi etkileri büyük olan ve acil müdahale gerektiren durumlarda sunulan rehberlik yardımı, krize müdahaledir.

Cevap: C

46. Rehberlik hizmetlerinde bir davranış sorunu gözlemlendiğinde öncelikli olarak bu durumun nedeni araştırılır.

Pınar'ın kıyafet giymeme nedenini anlayabilmek için rehberliğin öncelikli amacı olan bireyi tanıma hizmeti sunulmalıdır.

Cevap: D

47. Bir rehberlik hizmeti sunulduktan sonra ne derece etkili olduğunun incelenmesi, izleme hizmetleri kapsamında yürütülür. Okul rehber öğretmeni, öğrencilere şiddeti önleme hizmeti sunduktan sonra uygulamanın etki düzeyini araştırmak istemiştir. Bu durum izleme hizmeti kapsamında değerlendirilir.

Cevap: E

48. Sınıflarda üstün yetenekli öğrencileri alan öğretmene öneriler:

1. Üstün zekalı olduğunu düşündüğünüz öğrencinize öncelikle durumunu tespit etmek için, okul rehber öğretmenine yoksa Rehberlik ve Araştırma Merkezine bizzat götürün.
2. Üstün zekalı tespit edilen (zeka testleri ile belgelenen) öğrencinizi ikinci plana itmeyin.
3. Sınıftaki müfredatı uygularken, bu tür çocukların liderlik özelliklerini tatmin ederek taşkınlık yapmasına yahut büyüklük taslamasına engel olunmalı. Örn.(Sınıf başkanı eğitsel kollardan birinin başkanlığı, küme başkanlığı v.b.) Bu uygulama sonucunda paylaşma ve birliktelik ile ilgili çıkabilecek problemin oluşumu engellenmiş olacak ve çocuk kendini dışlanmış olarak hissetmeyecektir.

4. Ailesiyle irtibata geçilmeli ve müfredattan ayrı olarak çocuğa, düzeyine uygun ek ödevler verilmelidir." ona kademeli olarak ders veya ödev verin." Sen bunu yaparsın. diyerek onun zeka işlevini zorlama yoluna gitmeyin. Üstün zekalı çocuklar özellikleri itibariyle yazı yazmayı pek sevmediklerinden çok fazla yazı ödevi veya işler vermeyin.Daha çok ifadeye dayalı, anlatmaya yönelik ders veya ödevler verin. Üstün zekalı çocukların sayılarla arası iyi olduğundan problem çözmeye yönelik ders veya ödev verebilirsiniz. Ancak bunun dozunu çok hassas belirleyip fazla aşırısına kaçmayın.

5. Ders müfredatına ek olarak, proje geliştirme gibi yaratıcılık ve zekayı öne çıkarıcı ve geliştirici çalışmalar bütün sınıf düzeyinde yaptırılmalıdır. Örn. resim ve el işi ile ilgili çalışmalar. Böylece hem üstün zekalı çocuğun kendi potansiyelini değerlendirebilmesi hem de diğer arkadaşlarını da teşviki sağlanmalı.

6. Öğretmen, kesinlikle çocuğun kendisine ve arkadaşlarına üstün zekaya sahip olduğunu vurgulanmamalıdır. Üstün zekalı çocuklar normal çocuklardan farklı olduğu için özel eğitime muhtaçtırlar. Bu nedenle sınıfındaki bu öğrenci ile veya öğrencilere ilgi gösterin.

7. sınıf içinde diğer çocuklardan ayrı tutulmamalı, aynı sorumluluklar her çocuk için geçerli olmalıdır. Kıyaslama ve eleştiri sınıf düzeyinde en aza indirilmeye çalışılmalıdır. Onu asla diğer öğrencilerinizden soyutlamayın, dışlamayın. Arkadaşları ile kaynaşmasını sağlayın. Özel ilginizi ona ve diğer öğrencilere belli etmeden gösterin

8. Çalışmaların gerçekleştirilmesinde yarışma ortamı yaratıldığında, rekabet üstün zekalı çocuğu ön plana çıkarıcı mahiyette yapılmalı. Ayrıca onu bir gurur kaynağı veya koz olarak kullanmayın. Onu olduğu gibi kabul ederek yaklaşın.

9. "Sen, bu sınıfın en iyisisin." " Sen, en iyisini yaparsın." v.b. mükemmeliyetçiliği amaçlayan ifadelerin kullanılmasından kaçınılmalıdır.

- 10.Çocuktan beklentiler, diğer arkadaşlarından istenilen düzeyde farklı oluşturulmamalıdır. Aksi taktirde çocuk kendini baskı altında hissedecek ve uyum bozuklukları baş gösterecektir.

Cevap: E

L
İ
D
E
R
Y
A
Y
I
N
L
A
R
I

49. ➤ İki çocuktan büyük olanın tenis oynamayı öğrenmesi ancak küçük çocuğun öğrenmemesi olgunlaşma kavramı ile açıklanabilir.
- Küçük çocuk henüz tenis oynayabilmek için gerekli kas gelişimine ulaşmamıştır. Bu durum başka bir ifadeyle yaş ile açıklanabilir. Yani çocuk bu davranışı yapabilecek yaşa gelmemiştir.
- Büyük çocuk gerekli ön bilgilere sahip olduğu için ilgili davranışı yapmış diğer çocuk ise ön bilgileri olmadığı için bunu yapamamıştır.
- Ancak her ikisinin de türü aynı olduğu için bu durum türe özgü hazır olmayla açıklanamaz.

Cevap: D

50. Öğrencilerin önceki öğrenmesiyle öğrenilecek malzeme arasında ilişkili uyarıcıları bütünleştirip, ilişkilendirmesine, “çağırışmsal anlam” denir. Bu durum öğrenilen konuların olumlu aktarım yoluyla bir araya getirilmesini ve hatırlamayı kolaylaştırmayı sağlar. Buna göre bir konuya ilişkin oluşturulan ve ipucu niteliği taşıyan çağırışmaların oluşturulması hatırlama sürecinde etkilidir. Soruda insanlara “İzmir” denildiğinde aklınıza neler geliyor diye sorulduğunda “boyoz, saat kulesi, Kemeraltı, kumru” cevaplarının alınması izmir’e ilişkin oluşturulan çağırışlardır.

Cevap: A

51. Duyusal koşullanmada nötr olan iki uyarıcının önce birlikte uygulanması, sonra birisinin koşulsuz uyarıcı ile birleştirilmesi sonucu her iki nötr uyarının da aynı tepkiyi yaratma gücü kazanmasıdır.

Soruyu formüle edersek;

1. aşama:

Kahve Arkadaş
(1. Nötr uyarıcı) (2. Nötr uyarıcı)

2. aşama:

Ağzının yanması → Can acısı
(Koşulsuz uyarıcı) (Koşulsuz tepki)

Kahve + Ağzının yanması → Can acısı

(1. Nötr uyarıcı) (Koşulsuz uyarıcı) (Koşulsuz tepki)

Kahve → Can acısı
(Koşullu uyarıcı) (Koşullu tepki)

3. aşama:

Arkadaş → Can acısı
(2. Nötr uyarıcı) (Koşullu tepki)

Buna göre sorunun cevabı duyusal ön koşullanma olmalıdır.

Cevap: C

52. Klasik koşullanmada amaç nötr uyarıcıyla koşulsuz uyarıcıyı birlikte verip koşulsuz uyarıcıya karşı gösterilen tepkinin nötr uyarıcıya karşı da gösterilmesinin sağlanmasıdır. Bu nedenle nötr uyarıcıya koşullama yapılabilmesi için pekiştireç tepkiden önce verilir. Bu nedenle cevap “Koşullanmayı gerçekleştirmek için” olmalıdır.

Cevap: B

53. Soruda;

- Ayın on üçünde kötü bir haber alan Nevin'in daha sonraları on üç sayısının uğursuz olduğuna inanması batıl inanca örnektir.
- Batıl inancın oluşumu klasik koşullanma yoluyla gerçekleşir.
- Ayın on üçünde evden dışarıya çıkmamaya ve önemli kararlar almamaya özen göstermesi kaçınma koşullamasına örnektir.
- Ayın on üçünde evden çıkmak durumunda kalan Nevin'in bir kaza geçirmesi ve kendisini ziyarete gelenlere "Ayın on üçü uğursuzluk getiriyor demiştim bak gördünüz mü başıma neler geldi. Düşündüğüm doğruymuş." demesi kendini gerçekleştiren kehanete örnektir.
- Ancak soruda dolaylı cezaya yer verilmiştir.

Cevap: E

54. Sorunun seçenekleri incelendiğinde;

- "A) Bir öğretmenin matematik dersinde sorduğu sorulara en çok doğru cevap veren öğrenciye silgi hediye etmesi sabit oranlı tarifedir." İfadesi yanlıştır. Bu durum değişken oranlı tarifeye örnektir.
- "B) Bir çocuğun yalnızca odasında ders çalışması karşı pekiştirmedir." İfadesi yanlıştır. Bu durum ayırt edici uyarıcıya örnektir.
- "C) Soruları cevaplayamayan öğrencilere kızan öğretmenin bu tavrı nedeniyle öğrencilerinin derse gelmemeleri cezanın genellenmiş ketleyici etkisidir." İfadesi doğrudur. Bir davranışa verilen ceza onun yanında bulunan başka davranışlarında yapılmasını engelleyebilir.
- "D) Evde yaramazlık yapan çocuğun öğretmenlerinin bu durumu onaylamaması nedeniyle okulda yaramazlığının azalması ancak evde artması etkinin yayılmasıdır." İfadesi yanlıştır. Bu durum davranışta kontrasta örnektir.
- "E) Bir gencin evde sürekli eleştirdiği için eve geç gitmek için bahaneler uydurması birinci tip cezadır." İfadesi yanlıştır. Bu durum olumsuz pekiştirmeye örnektir.

Cevap: C

55. Deneme yanılma, içgörü ve kavrama yoluyla öğrenme yollarının karşılaştırılması

Deneme yanılma	İçgörü	Kavrama
Davranışçı kuramın öğrenme yoludur. Organizma bir problem durumuyla karşılaştığında amacına ulaşabilmek için pek çok davranış yapar. Bu davranışlardan bazıları organizmanın amacına ulaşmasını sağlarken bazıları ise amaca ulaştırmaz. Bu durumda organizma daha sonra aynı koşullarla karşılaştığında kendisini amaca ulaştıran tepkileri seçer diğerlerini eler.	Bilişsel öğrenme kuramının öğrenme yoludur. Organizma bir problem durumuyla karşılaştığında amacına ulaşabilmek için önce pek çok davranış yapar. Ancak bu davranışlar problemi çözmesini sağlamaz. Bu durumda birey problemi çözmek için ilişkilendirmeler yapar ve denemeler arasında bağlantılar kurar. Böylece problem durumunu çözer.	Bilişsel öğrenme kuramının öğrenme yoludur. Organizma bir problem durumuyla karşılaştığında amacına ulaşabilmek için problem durumunu hiç bir deneme yapmadan zihninde çözer ve sonuca ulaşır.

Buna göre soruda evdeki kutulardan kendisine robot yapmak isteyen bir çocuğun farklı büyüklüklerdeki kutularla farklı şekillerde bir araya getirerek kendisine bir robot yapabilmesi deneme yanılma yoluyla öğrenmeye örnektir.

Cevap: A

56. Guthrie'nin belirlemiş olduğu yöntemler ve temel özellikleri şu şekilde tablolastırılabilir

a. Eşik (Alıştırma) yöntemi	b. Bıktırma (Yorma) yöntemi	c. Zıt tepki yöntemi
Bu yöntemde istenmeyen davranışı meydana getiren uyarıcı azar azar ve uzun bir sürede yavaş yavaş verilmektedir. Böylece istenmeyen davranışın meydana gelmesi önlenerek istenen davranışın ortaya çıkması ve yapılması sağlanmaktadır.	Bu yöntemde organizmaya istenmeyen davranış biktırılmaya ya da sıkılıp yerine başka bir davranış gösterinceye kadar yaptırılır.	Bu yöntemde istenmeyen davranışı meydana getiren uyarıcı ile ona zıt olan ve rekabet edebilecek istenen davranışı meydana getiren uyarıcı birlikte sunulur.

Soruda annenin pekmez ile meyve suyunu birlikte vermesi istenilen ve istenilmeyen uyarıcının birlikte verilmesi nedeniyle zıt tepkiyle açıklanabilir.

Cevap: B

57. Bilginin uzun süreli belleğe yerleştirilmesinde en etkili yoldur. Ekleme bilgi birimleri arasındaki ilişkiyi ve anlamlandırmayı artırmak için yeni bilgi ile daha tanıdık, bilinen bilgi arasında ilişki kurmaktır. Bu kurulan ilişkiler sayesinde hem eski bilgiye yeni bağlantılar eklenmiş olur hem de yeni bilgi çoklu bağlantılar halinde uzun süreli belleğe kaydedilmiş olur. Buna göre soruda öğretmenin öğrencilerine hücreleri anlatabilmek için en uygun örneğin hücreyi nara benzeterek açıklamak olduğunu düşünmesi ve bu yolla konuyu anlattığında çocukların narı bildikleri için hücrenin mantığını kolayca ilişkilendirdiklerini görmesi analogiye örnektir. Hücre ile narın ilişkilendirilmesi ise aynı zamanda ekleme stratejisiyle ilişkilendirilebilir.

Cevap: A

58. Bandura bireyin, kendi ile ilgili yargısına özyeterlilik adını vermektedir. Bireyin öz yeterliğine ilişkin algısı kendi gerçek yeterliğini yansıtmayabilir. Ancak algılanan özyeterlilik bireyin davranışlarını düzenlemede önemli bir role sahiptir. Özyeterlilik, bireyin etkinliklerinin seçimini, bir etkinlikte harcayacağı çabayı, bir güçlükle karşılaştığında göstereceği sebat süresini, duyacağı kaygı ya da güven düzeyini etkiler. Buna göre Elif'in kendi özelliğinin farkında olması özyeterlilikle ilgilidir.

Cevap: D

59. **Dolaylı güdülenme:** Modelin davranışı gözlenen için önemli, değer verilen bir durumla sonuçlanırsa gözlemleyende aynı davranışı yapma yönünde istek uyandırır. Soruda sınıfında matematik dersindeki başarısı nedeniyle arkadaşının, burs kazandığını gören ve kendi düzeyinin de bu bursu kazanmaya uygun olduğunu gören bir öğrencinin bursu kazanmak için harekete geçmesi dolaylı güdülenme örnektir.

Cevap: A

60. Bilgiyi işleme kuramına göre birey çevresinde bulunan çok sayıda uyarıcıdan yalnızca dikkat ettiklerini işleyebilir. Yani dikkat bir uyarıcıyı işleme almak olarak da nitelendirilebilir. Duyusal kayıta gelen çok sayıda uyarıcıdan dikkati çekenler işlenmek üzere kısa süreli belleğe gönderilir. Bu nedenle sorunun cevabı dikkat olmalıdır.

Cevap: A

61. Yapılandırmacı öğrenme, bireylerin bilgiyi; deneyim, düşünce ve sosyal çevresiyle etkileşimlerine dayandırarak oluşturmalarıdır. Yapılandırmacılık, bilgi ve öğrenme ile ilgili bir kuramdır. Bu nedenle öğretmeyi değil, öğrenciyi ve öğrenmeyi merkeze alır. Bu doğrultuda soruda verilen öncüller incelenecek olursa;

- I. Eğitim tımdengelim yoluyla temel kavramlara ağırlık verilerek işlenir. (DOĞRU)
- II. Öğrenciler, okuduklarını ve dinlediklerini öğrenir; bu nedenle öğrenme öğretmenin etkinliğine bağlıdır. (YANLIŞ Çünkü yapılandırmacı öğrenme, öğrenciyi ve öğrenmeyi merkeze alır.)
- III. Öğretim programları; öğrencilerin ilgileri, istekleri ve ihtiyaçları doğrultusunda esnek uygulamalar içerir. (DOĞRU)
- IV. Öğrenmede yaşantı önemlidir. Bu nedenle öğrencilere kendi deneyimlerinden öğrenme fırsatı sağlanır. (DOĞRU)

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı, "I, III ve IV" olacaktır.

Cevap: D

62. Proje temelli öğrenme, öğrencilerin toplumsal bir soruna bilimsel ve bağımsız çalışmalar yaparak somut ve yaratıcı ürünler (performanslar) ortaya koymaları sürecidir. Bu doğrultuda A, B, D ve E seçeneklerinde verilen açıklamalar, proje temelli öğrenme yaklaşımı için doğrudur. Ancak C seçeneğinde verilen açıklama, yanlıştır. Çünkü proje uygulamalarında genel bir konu üzerinde değil; toplumsal yaşamı ilgilendiren özel bir konu üzerinde çalışma yapılır.

Cevap: C

63. Gösterip yaptırma öğretmenin bir işin, aracın ya da becerinin nasıl yapıldığını gösterip açıklaması; öğrencilerinde beceriyi ustalaşmaya kadar tekrar ederek öğrenmeleri esasına dayanan bir öğretim yoludur. Gösterip yaptırma uygulamalarının "yaptırma" aşamasında öğretmenlerin dikkate almaları gereken en önemli ilke, öğrencilere yaptıkları uygulamalarla ilgili anında dönüt ve düzeltme sağlamaktır.

Cevap: B

64. Öğretmenin "Aile birliğine önem" değerinin öğretimi sürecinde uyguladığı öğretim tekniği, öykü oluşturmaktır. Çünkü öykü oluşturma tekniğinde yapılacak çalışmalar; giriş, etkinlikler ve sonuç bölümlerinden oluşur. Öğrencilerin yaptığı çalışmaları ifade etmesi sağlanır ve değerlendirilmesi yapılır. Öykü oluşturma tekniği; verilen kısa cümleler, karikatür, fotoğraf, resim, gazete haberi üzerinden ya da eksik bırakılmış bir öykünün tamamlanması şeklinde uygulanabilir. Bu öğretim tekniğinde temel amaç, öğrencilerin yaratıcı yazı yazma becerilerini geliştirmektir.

Cevap: A

65. Ahmet Öğretmen'in "Kütle ve Ağırlık" konusunda uyguladığı kavram öğretimi tekniği, kavramsal değişim yaklaşımıdır. Çünkü kavram yanılgılarını belirleme ve giderme sürecinde kullanılan kavramsal değişim yaklaşımında öğretmen, sürece öğrencilerinin kavram yanılgılarını tespit ederek başlar. Daha sonra bu yanılgıyı gidermek amacıyla bilimsel metinler hazırlar ve öğrencilerine sunar. Öğrenciler kendilerine sunulan metni okuyarak kavram yanılgılarını gidermeye çalışır.

Cevap: E

66. Programlı öğretim, Skinner tarafından edimsel koşullanmanın kademeli yaklaşıma ilkeleri dikkate alınarak geliştirilen ve öğretimi tamamen bireyselleştirmeyi amaçlayan bir öğretim modelidir. Tam öğrenme ise; öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygun, nitelikli ve yeterli bir öğretim hizmeti sunulup öğrencilere öğrenme için ihtiyaç duydukları zaman verilirse, sınıftaki tüm öğrencilerin öğrenebileceği varsayımına dayanır. Bu doğrultuda A, B, C ve D seçeneklerinde verilen açıklamalar, programlı öğretim modelini, tam öğrenme modelinden ayıran temel farklılıklardır. Ancak E seçeneğinde verilen öğrencilere geri bildirim sunma durumu, tam öğrenme ve programlı öğretim modellerinin ortak özelliğidir. Çünkü her iki öğretim modelinin en önemli ögesi, anında verilen dönüttür.

Cevap: E

67. Hasan Öğretmen'in "Yeryüzü Şekilleri" konusunda kavram haritası üzerinde ova, dağ, göl ve akarsu gibi kavramları açıklayıcı bir ders işlemesi, sunuş yoluyla öğrenme yaklaşımını kullandığını gösterir. Çünkü sunuş yoluyla öğretim; ilke, olgu, kavram ve genellemelerin dikkatli bir şekilde düzenlendiği ve öğrenci tarafından alınmaya hazır bir durumda açıklayıcı, yorumlayıcı bir yaklaşımla öğretmen tarafından verilmesi sürecidir. Bu süreçte öğretmen temel bilgi sağlayıcıdır. Konuyu anlatır, örnekler verir. Dolayısıyla bu strateji öğretmen açısından sunuş, öğrenci açısından ise alış yoluyla öğretim stratejisi olarak adlandırılabilir.

Cevap: C

68. Altı şapkalı düşünme, öğrencilerin olaylar karşısında çok yönlü ve sistematik düşüncelerini sağlayan bir öğretim uygulamasıdır. Bu doğrultuda seçeneklerde verilen eşleştirmeler altı şapkalı düşünme tekniğine göre incelenecek olursa;

- A) Sevgi, bir toplumdaki insanları bir arada tutan olumlu bir duygudur. (Sarı) – DOĞRU
 B) Kıskançlık, insanlar arasındaki iletişimi kötüye götüren bir duygudur. (Siyah) – DOĞRU
 C) Bir toplumu bütün olmaya yönelten değerler, sevgi, dostluk ve kardeşliktir. (Mavi) – DOĞRU
 D) Bir toplumu oluşturan, insanları bir arada tutan en önemli değer dayanışmadır. (Yeşil) – YANLIŞ Çünkü yeşil şapkada öğrencilerin yaratıcı düşünceler geliştirmesi önemlidir.
 E) Bir toplumda olumsuz durumlar meydana geldiğinde gerçekleşen yardımlaşma, beni en çok duygulandıran durumdur. (Kırmızı) – DOĞRU

Cevap: D

69. Yıldız Öğretmen'in "Erozyon" olayının öğretimi materyallerle desteklemesi, açıklık-ayanilik ilkesiyle ilişkilidir. Çünkü açıklık ilkesi, olayların öğretiminde öğrencilerin materyaller yardımıyla konuyla yüz yüze gelmesini amaçlayan bir öğretim ilkesidir.

Cevap: A

70. Soruda verilen özelliklerin ilişkili olduğu çoklu zeka alanı, bedensel (kinestetik) zekadır. Çünkü bu zeka alanına sahip öğrencilerin özellikleri aşağıdaki gibidir:

- Dokunarak ve yaparak öğrenirler.
- Kendi bedenlerini çok iyi tanır ve kontrol ederler.
- Psiko-motor becerileri gelişmiştir.
- El becerileri gelişmiştir.
- Beden dillerini etkili kullanırlar.
- Rol yapma ve drama gibi etkinliklerden hoşlanırlar.
- Taklit etme yetenekleri gelişmiştir.
- Uzun süre hareketsiz kalamazlar.
- Sportif faaliyetlerde başarılıdır.

Cevap: B

71. Soruda verilen seçenekler, tartışma tekniklerine göre incelenecek olursa;

- A) Küçük bir öğrenci grubunun bir konu hakkında topladıkları bilgileri kendi aralarında tartışmalarıdır. – Panel
 B) Tüm sınıfın çelişkili bir konuda katılım düzeyine göre düşünme üretmesidir. – Görüş geliştirme
 C) Uzman bir kişinin kendi uzmanlık alanında bir dinleyici grubuna bilgiler vermesidir. – Konferans
 D) Bir konuda oluşturulan öğrenci ve uzman gruplarının sırayla sunum yapmasıdır. – Kollegyum
 E) Küçük bir öğrenci grubunun bir konudaki düşüncelerini sırayla ve belirli bir sürede sunmasıdır. – Açık oturum

Cevap: E

72. Efe'nin kış aylarında yolda yürürken buzdan kayıp düşmemek amacıyla yeni bir ayakkabı tasarlaması, yaratıcı düşünme becerisini üst düzeyde kullandığını gösterir. Çünkü yaratıcı düşünme, bireyin geniş bir hayal gücü yardımıyla bir konuda yeni, farklı, özgün ve orijinal bir ürün ya da düşünce ortaya koymasınıdır.

Cevap: B

73. Problem çözme yöntemi, öğrencilerin kendilerine sunulan bir problem senaryosu yardımıyla bilimsel süreç basamaklarını kullanarak özgün çözüm yolları üretmeleri esasına dayanır. Bu yöntemin uygulama aşamaları aşağıdaki gibidir:

- I. Problemi hissetme ve tanımlama (Sorudaki III. aşama)
 - II. Probleme ilgili veri toplama (Sorudaki V. aşama)
 - III. Problemin çözümüne yönelik hipotezler üretme (Sorudaki I. aşama)
 - IV. Hipotezle ilgili veri toplama, yöntem geliştirme ve test etme (Sorudaki IV. aşama)
 - V. Çözüm yoluna ulaşma (Sorudaki II. aşama)
- Dolayısıyla sorunun doğru cevabı, "III-V-I-IV-II" olacaktır.

Cevap: A

75. Öğretmenin "Maddeyi Tanıyalım" ünitesinde uyguladığı tartışma tekniği, sokratik tartışmadır. Çünkü öğrencilerin çok iyi bildikleri bir konu üzerinde yapılan ve "Bir şey biliyorum, o da hiçbir şey bilmediğimdir." ilkesine dayanan bir tartışma tekniğidir. İki aşamadan oluşur. İlk aşamada öğretmen öğrencilerine konuyla ilgili sorular sorar ve onlardan aldıkları cevaplara dengesizlik yaratacak sorular ekler (İroni-Alayısı). Daha sonra öğretmen, yönlendirici sorular sorarak öğrencilerin beklediği sonuca ulaşmalarını sağlar (Meautik-Doğurtmaca).

Cevap: E

74. Sınıf kurallarının belirlenmesinde öğretmenin uyguladığı öğretim tekniği, çember tartışmadır. Çünkü 10 – 15 kişilik bir öğrenci grubu çember şeklinde oturarak bir konu üzerinde soru-cevaplarla tartışmasıyla uygulanan bir öğretim tekniğidir. Öğrencilerin bir konuda fikir ve düşüncelerini almak amacıyla kullanılır. Çember tartışmada, başkan (öğretmen veya öğrenci) sunumu yapar, konuyla ilgili soru sorar. Her öğrenci başkanın sağından başlayarak birer dakika konuşur. Konuşulanlar, yazman tarafından raporlaştırılır. Yazılanlar okunur, tartışılır ve ortak karara ulaşılır.

Cevap: D

76. "Kirlilik Türleri" konusunda öğretmenin uyguladığı iş birlikli öğrenme tekniği, birleştirme-2 olacaktır. Çünkü bu öğretim uygulamasında, öğrenilen konuyla ilgili sınıfta gruplar oluşturulur. Grubun tamamı bütün konudan sorumlu tutulur ve kısa bir çalışma yapmaları istenir. Daha sonra her öğrenci, konunun bir bölümünü seçer. Gruplardan aynı konuyu alan öğrenciler, uzmanlık gruplarını oluşturur. Öğrenciler, uzmanlık gruplarında konuyu çalışır. Çalışmalar tamamlandıktan sonra bütün öğrenciler, ilk gruplarına geri döner ve her öğrenci öğrendiklerini sırayla grup arkadaşlarına açıklar.

Soruda güçlü çeldirici olarak düşünülebilecek ayrılıp birleşme tekniğinde ise, öğrenciler konularını seçtikten sonra gruptan ayrılmadan önce grupta değil; bireysel olarak çalışma yaparlar.

Cevap: A

L
İ
D
E
R

Y
A
Y
I
N
L
A
R
I

77. Yansıtıcı düşünme, bir bilgi yapısının birey tarafından etkin, tutarlı, alternatifli ve dikkatli bir biçimde düşünülüp açıklanması ve okulda öğrenilen bilgilerin yaşama aktarılmasıdır. Bu düşünme becerisi bilişsel taksonomiye göre "Kavrama ve Uygulama" basamaklarına yönelik bir düşünme becerisidir. Bu doğrultuda A, B, D ve E seçeneklerinde verilen açıklamalar, yansıtıcı düşünme becerisi için doğrudur. Ancak C seçeneğinde verilen, öğrencilerin temel kavramların anlamlı bir yapı bütünlüğünde sunulması durumu yanlıştır. Çünkü yansıtıcı düşünme becerisi, öğretmen merkezli değil; öğrenci merkezli bir düşünme becerisidir.

Cevap: C

79. Ali Öğretmen'in iletişim konusunda uyguladığı öğretim tekniği, rol yapmadır. Çünkü rol yapma, öğrencinin kendi duygu ve düşüncelerini başka bir kişiye girerek ifade etmesini sağlayan bir öğretim tekniğidir. Diğer bir ifadeyle; öğrencinin belli bir durumu, olayı ya da düşünceyi oyuna dönüştürerek anlattığı ve canlandırdığı bir tekniktir. Bu öğretim tekniğinde öğrencilere sunulan hazır bir metin (senaryo) vardır. Rol oynama tekniğinin amacı; öğrencilerin çeşitli bireysel ve sosyal konulara ilişkin duygu, düşüncelerinin farkına varmaları sağlamaktır. Bu nedenle öncelikle empati becerisinin gelişimine katkıda bulunur.

Cevap: C

L
İ
D
E
R

Y
A
Y
I
N
L
A
R
I

78. Basamaklı öğretim, Bloom taksonomisine göre düzenlenen, öğrencilerin bir konuyu öğrenmek amacıyla görev belirleyip uygulayıp değerlendirme yaptıkları bir öğrenme kuramıdır. Bu doğrultuda soruda verilen seçenekler, basamaklı öğretim modelinin aşamalarına göre incelenecek olursa;

- A) Yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini kullanma – **Görevi Değerlendirme**
- B) Edinilen bilgileri farklı problem durumlarında kullanma – **Görevi Uygulama**
- C) Analiz, sentez ve değerlendirme basamaklarında öğrenmeler gerçekleştirme – **Görevi Değerlendirme**
- D) Temel kavram ve ilkelerle ilgili bilgiler edinme ve yorumlama – **Görev Belirleme**
- E) Belirlenen görevleri yerine getirme – **Görevi Uygulama**

Cevap: D

80. Erhan Öğretmen'e beden eğitimi dersinde öğrencilerin öğrendikleri "Galop" becerisinin geliştirilmesi sürecinde tavsiye edilebilecek öğretim tekniği, mikro öğretimdir. Çünkü psiko-motor becerilerin geliştirilmesinde en etkili öğretim tekniği olan mikro öğretim, bireylerin hazırladıkları bir planı uygulayıp, uygulama sürecini kaydedip değerlendirdikleri bir öğretim etkinliğidir.

Soruda çeldirici olarak düşünülebilecek gösterip yaptırma yöntemi ise; psiko-motor becerilerin öğretimi sürecinde uygulanan en etkili öğretim yöntemidir.

Cevap: B

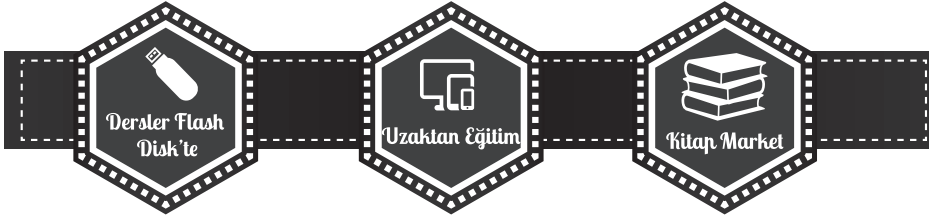

Bir İlk, Ders Anlatım Videoları Flash Bellekte

- Genel Yetenek - Genel Kültür
- ÖABT
- Eğitim Bilimleri
- KPSS - A
- DGS

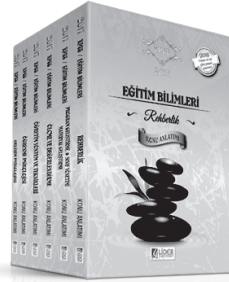

www.lideryayin.com

Uzaktan Eğitimde Güncel Ders Anlatım Videoları egitim.web.tr'de

- KPSS - A
- Eğitim Bilimleri
- ÖABT
- Genel Yetenek - Genel Kültür
- DGS

İzmir Adres

Tuna Mah. 5501 Sok. No: 6 Kat: 4 Çamdibi / İZMİR

Tel: 0 232 435 65 50

Fax: 0 232 435 65 23

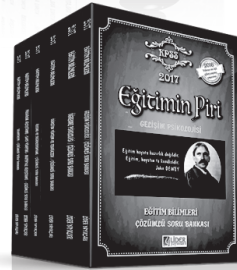
✉ kurumsal@lideryayin.com

☎ 0 530 930 70 15

Ankara Adres

Mithatpaşa Caddesi No: 57/10 Çankaya / ANKARA

Tel: 0 (312) 435 33 55

Eğitimde Lider, Yayımda Lider...